

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
 Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124180 Fax : 210-2124524

Αθήνα 29/3/ 2017
 Αριθμ. Πρωτ.: 170

Προς:

Βουλή των Ελλήνων
 Δ/υση Κοιν/κού Ελέγχου
 Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Ορθολογική χρήση γεωργικών φαρμάκων»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 3780/28-02-2017

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. **Ι. Λαγός**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στην εισαγωγή και διάθεση στην αγορά παράνομων φυτοπροστατευτικών προϊόντων, σημειώνεται ότι το εν λόγω πρόβλημα δεν είναι αποκλειστικά ελληνικό, αλλά αποτελεί πανευρωπαϊκό θέμα προς αντιμετώπιση. Ως εκ τούτου, καταβάλλονται προσπάθειες για την καταπολέμησή του σε όλα τα Κράτη-Μέλη, καθώς και στη χώρα μας. Η χαμηλή τιμή των παράνομων γεωργικών φαρμάκων λόγω της αμφίβολης ποιότητάς τους αποτελεί το αίτιο της αύξησης των κρουσμάτων ιδιαίτερα σε περιόδους οικονομικής κρίσης.

Όσον αφορά στη νομοθεσία που εφαρμόζεται στη χώρα μας, επισημαίνεται ότι:

- Με τον ν.4036/2012 (ΦΕΚ Α' 8) "Διάθεση γεωργικών φαρμάκων στην αγορά, ορθολογική χρήση αυτών και συναφείς διατάξεις", ελήφθησαν τα αναγκαία συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή των διατάξεων του Καν (ΕΚ) 1107/2009, σχετικά με τη διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά και την κατάργηση των Οδηγιών 79/117/ΕΟΚ και 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου και του Καν (ΕΚ) 396/2005, για τα ανώτατα όρια υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων μέσα ή πάνω στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές φυτικής και ζωικής προέλευσης, καθώς επίσης ενσωματώθηκαν στην ελληνική νομοθεσία οι διατάξεις της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ, σχετικά με την κοινή θέση του Συμβουλίου που αφορά στον καθορισμό πλαισίου κοινοτικής δράσης, με σκοπό την επίτευξη ορθολογικής χρήσης των γεωργικών φαρμάκων. Με τον ν.4036/2012 καθορίστηκαν, επιπλέον, οι επιβαλλόμενες κυρώσεις για παραβάσεις της περί φυτοπροστατευτικών προϊόντων νομοθεσίας. Μεταξύ των θεμάτων που ρυθμίζονται με τον προαναφερόμενο νόμο, είναι και η θέσπιση Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων (άρθρο 18).
- Για τα παράνομα φυτοπροστατευτικά προϊόντα προβλέπονται με τα άρθρα 9 και 10 του ν.4036/2012 η επιβολή προστίμου από 1.000 € έως 30.000 €, ο διπλασιασμός τους σε περίπτωση υποτροπής, η κατάσχεση των παράνομων φυτοπροστατευτικών προϊόντων και η επιβολή φυλάκισης από τρεις μήνες έως ένα έτος.
- Οι παραγωγοί αποστερούνται τις κοινοτικές ενισχύσεις, καθώς, στην περίπτωση διαπίστωσης κατοχής, διακίνησης ή χρήσης μη εγκεκριμένων φυτοπροστατευτικών προϊόντων, δεν εκπληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στην πολλαπλή συμμόρφωση, σύμφωνα με την αριθ. 417/2-10-2012 εγκύκλιο του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΙΑΤ).

Όσον αφορά στα αποτελέσματα που προέκυψαν από τους ελέγχους και τις κυρώσεις που επιβλήθηκαν για παράνομα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, παρατίθεται ο κάτωθι πίνακας:

ΕΙΔΟΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ	Ετος	2003-2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 (*)	2017 (*)
Παράνομη εισαγωγή/ κατοχή/ εμπορία/ διάθεση μη εγκεκριμένων προϊόντων	Πλήθος υποθέσεων	88	43	42	40	71	39	20	0
	Πρόστιμα (€)	419.400	420.500	268.000	225.500	240.800	166.855	77.350	0

(*) Εκκρεμεί η υπογραφή πολλών υποθέσεων από τον τελικό διατάκτη

Όσον αφορά στις ενέργειες που γίνονται για την καταπολέμηση της διακίνησης παράνομων φυτοπροστατευτικών προϊόντων, επισημαίνονται τα εξής:

1. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (αρμόδια η Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής), στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του για την καταπολέμηση της διακίνησης παράνομων φυτοφαρμάκων, συνεργάζεται στενά με τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές άλλων Κρατών-Μελών, την Ευρωπαϊκή Αστυνομία (Europol, OECD), καθώς και με τις συναρμόδιες ελεγκτικές αρχές της χώρας μας, όπως το Σ.Δ.Ο.Ε., την ΕΛ.Υ.Τ. (Δίωξη Λαθρεμπορίου), τις Τελωνειακές αρχές, την Οικονομική Αστυνομία, τις κατά τόπους Αστυνομικές Διευθύνσεις κ.ά.

2. Διανεμήθηκαν σε όλα τα καταστήματα εμπορίας γεωργικών φαρμάκων και σε χιλιάδες παραγωγούς οδηγίες για την αναγνώριση των νόμιμων και τη διαφορά τους από τα παράνομα γεωργικά φάρμακα με την αριθ. 1981/2432/20-2-2014 εγκύκλιο του Γενικού Γραμματέα του ΥΠΙΑΑΤ.

3. Με την εισαγωγή του μέτρου της υποχρεωτικής συνταγογράφησης των επαγγελματικής χρήσης γεωργικών φαρμάκων που βρίσκεται στο στάδιο εξέτασης, αναμένεται να βελτιωθεί ο έλεγχος για παράνομα γεωργικά φάρμακα.

4. Στο εκπαιδευτικό υλικό που αφορά στην κατάρτιση στον τομέα της ορθολογικής χρήσης των γεωργικών φαρμάκων και στις ερωτήσεις των εξετάσεων χορήγησης πιστοποιητικού γνώσεων ορθολογικής χρήσης γεωργικών φαρμάκων, υπάρχει ειδική θεματολογία για τους κινδύνους και τις επιπτώσεις από τη χρήση παράνομων γεωργικών φαρμάκων. Με τον τρόπο αυτό, αναμένεται σύντομα όλοι οι επαγγελματίες χρήστες γεωργικών φαρμάκων να καταρτιστούν πάνω στους κινδύνους από τα παράνομα γεωργικά φάρμακα και να περιοριστούν τα περιστατικά.

Αναλυτικότερα, όσον αφορά στην ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων, σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης (αριθμ. 8197/90920/22-07-13 ΚΥΑ - ΦΕΚ 1883/Β), με στόχο την εφαρμογή της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ και την προστασία του ανθρώπου και του περιβάλλοντος, οι επαγγελματίες χρήστες γεωργικών φαρμάκων υποχρεούνται να κατέχουν πιστοποιητικό γνώσεων ορθολογικής χρήσης γεωργικών φαρμάκων. Σκοπός της εν λόγω Δράσης είναι:

- α) η κατάρτιση στην ορθολογική χρήση γεωργικών φαρμάκων,
- β) η διαδικασία χορήγησης πιστοποιητικού γνώσεων ορθολογικής χρήσης γεωργικών φαρμάκων,
- γ) η ενημέρωση του κοινού για τα γεωργικά φάρμακα,
- δ) η επιθεώρηση του χρησιμοποιούμενου εξοπλισμού εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων,
- ε) τα ειδικά μέτρα για την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος και του πόσιμου νερού,
- στ) τα ειδικά μέτρα για τη μείωση της χρήσης των γεωργικών φαρμάκων ή των κινδύνων τους σε ειδικές περιοχές,
- ζ) τα ειδικά μέτρα για τον χειρισμό και την αποθήκευση των γεωργικών φαρμάκων και τη διαχείριση των συσκευασιών τους και του εναπομείναντος γεωργικού φαρμάκου και
- η) η ολοκληρωμένη φυτοπροστασία.

Στο πλαίσιο της εν λόγω Δράσης, ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ εφάρμοσε σύστημα κατάρτισης και πιστοποίησης στην ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων σε μεγάλο μέρος του αγροτικού πληθυσμού στο σύνολο της Επικράτειας. Ειδικότερα, ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ και συνεργαζόμενοι Φορείς υλοποίησαν 571 προγράμματα κατάρτισης, στα οποία εκπαιδεύτηκαν 14.369 άτομα και διενέργησαν εξετάσεις πιστοποίησης, γραπτές και ηλεκτρονικές, μέσω των οποίων χορηγήθηκε το σχετικό πιστοποιητικό σε 18.738 παραγωγούς.

Πλέον των ανωτέρω, αξίζει να σημειωθεί ότι ανεξάρτητη έρευνα που διενήργησε η Ευρωπαϊκή Ένωση και γνωστοποίησε το 2015, αναφέρει τους επίσημους ελέγχους στη χώρα μας και τη συνεργασία των υπηρεσιών ως παράδειγμα βέλτιστης πρακτικής ("Best Practice"), την οποία προτείνει να ακολουθήσουν και τα άλλα Κράτη-Μέλη. Τονίζεται χαρακτηριστικά το παράδειγμα της αποτελεσματικής συνεργασίας της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής - Τμήμα Φυτοπροστατευτικών και Βιοκτόνων Προϊόντων του ΥΠΑΑΤ με το Εργαστήριο Χημικού Ελέγχου Γεωργικών Φαρμάκων του Μπενακείου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου.

Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να τονιστεί η αξιόπαινη προσπάθεια των γεωπόνων των αρμόδιων τοπικών αρχών, οι οποίοι συμβάλλουν με την ποσότητα, την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα της εργασίας τους στον εκσυγχρονισμό της φυτοπροστασίας και την εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας. Με τον εκσυγχρονισμό των επίσημων ελέγχων στα γεωργικά φάρμακα και την εντατικοποίηση των διενεργούμενων ελέγχων αναμένεται να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα των ελέγχων για παράνομα γεωργικά φάρμακα.

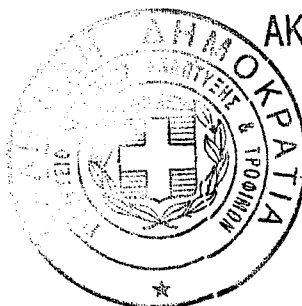
Τέλος, αναφέρεται ότι, σύμφωνα με την έρευνα του Γραφείου για την Πνευματική Ιδιοκτησία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι απώλειες των πωλήσεων φυτοπροστατευτικών προϊόντων λόγω των απομιμητικών (πλαστών) γεωργικών φαρμάκων είναι 18,7%. Τα εν λόγω στοιχεία καταδεικνύουν το μέγεθος του προβλήματος και καθιστούν αναγκαία την ανεμπόδιστη εφαρμογή των ελέγχων μέσω της στενής συνεργασίας της αρμόδιας Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ και των Τελωνειακών αρχών, όπως συμβαίνει και στα άλλα Κράτη - Μέλη της Ε.Ε. Επίσης, απαραίτητη είναι και η επιβολή αυστηρών κυρώσεων στους παραβάτες.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Ι. Λαγό

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

[Handwritten signature]
Π. Μανιάς